

**MONITORING REZULTATA U OBLASTI TRANSPARENTNOSTI, ODGOVORNOSTI I
INTEGRITETA U JAVNOJ UPRAVI 2014-2015**

-RADNI DOKUMENT-

IZVRŠNI SAŽETAK

Ovaj dokument sačinjen je u okviru projekta Monitoring reforme javne uprave (PARM), implementiran od strane TI BiH i CIN-a, uz finansijsku podršku Švedske međunarodne agencije za razvoj (SIDA) i Vlade Danske. Mišljenja i stavovi u ovom dokumentu predstavljaju isključivo stavove TI BiH-a i ni na koji način ne odražavaju stavove SIDA-e ili Vlade Danske.

Mart 2016.

METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA

Monitoring ostvarenih rezultata u oblasti transparentnosti, odgovornosti i integriteta u javnoj upravi za period 2014.-2015. godina obuhvata javne institucije državnog i entitetskih nivoa vlasti, i to ukupno njih 31. Uzorak je predvidio 15 institucija sa državnog, entitetskog nivoa vlasti i insitucije Brčko distrikta.¹

Institucije koje su odbile učestvovati u monitoringu:

Od 15 institucija obuhvaćenih uzorkom 2 institucije sa državnog nivoa odbile su ispuniti svoju zakonsku obavezu da ustupe informacije od javnog značaja i tako doprinesu montoringu:

- Ministarstvo vanjskih poslova BiH i
- Ministarstvo pravde BiH.

Od 15 institucija obuhvaćenih uzorkom, 6 institucija sa federalnog nivoa odbilo je da ispuni svoju zakonsku obavezu ustupanja informacija:

- Federalno ministarstvo finansija,
- Federalno ministarstvo obrazovanja,
- Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica,
- Federalno ministarstvo zdravstva,
- Agencija za bankarstvo FBiH i
- Agencija za privatizaciju u FBiH.

Od 15 institucija obuhvaćenih uzorkom 2 institucije sa nivoa Republike Srpske odbile su učestvovati u Monitoringu:

- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS i
- Ministarstvo porodice, omladine i sporta

Institucije sa nivoa Brčko distrkita takođe nisu dostavile podatke, i to: Odjeljenje za stručne i administrativne poslove, Pododjeljenje za ljudske resurse, Kancelarija Gradonačelnika, Direkcija za finansije i Odjel za javni registar.

¹Agencija za državnu službu, Ministarstvo civilnih poslova, Regulatorna agencija za komunikacije BiH, Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH, Agencija za nadzor nad tržištem BiH, Agencija za visoko obrazovanje i osiguranje kvaliteta BiH, Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, Ured koordinatora za reformu javne uprave BiH, Ministarstvo vanjskih poslova BiH, Direkcija za evropske integracije, Ministarstvo pravde BiH, Centralna harmonizacijska jedinica (Ministarstvo finansija i trezora BiH), Ministarstvo odbrane BiH, Ministarstvo finansija BiH, Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica BiH (državni nivo, BiH);

Agencija za državnu službu FBiH, Poreska uprava FBiH, Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo obrazovanja, Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, Federalno ministarstvo zdravstva, Federalno ministarstvo prostornog uređenja, Agencija za bankarstvo FBiH, Agencija za privatizaciju u FBiH, Federalna direkcija robnih rezervi, Komisija za vrijednosne papire FBiH, Zavod za javno zdravstvo FBiH (entitetski nivo, FBiH);

Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Republička uprava za inspeksijske poslove, Reublička agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća, Agencija za državnu upravu RS i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave RS, Ministarstvo finansija RS, Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite RS, Helikopterski servis Republike Srpske, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS, Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica RS, Ministarstvo pravde RS, Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju RS, Ministarstvo porodice, omladine i sporta RS, Agencija za bankarstvo RS (entitetski nivo, Republika Srpska);

Odjeljenje za stručne i administrativne poslove, Pododjeljenje za ljudske resurse, Kancelarija Gradonačelnika, Direkcija za finansije i Odjel za javni registar (Brčko distrikt).

Ovaj podatak pokazuje kako su gore pobrojane institucije u početnoj fazi reformskog procesa, te stoga odbijaju učestvovati u monitoringu koji prati ostvarene rezultate, ali i kako u ovim institucijama ne postoji razvijena svijest o potrebi da se široj javnosti sveobuhvatno prezentuju rezultati njihovog rada,

Institucije koje su dostavile podatke, ali van ostavljenog roka²:

- Ministarstvo odbrane BiH,
- Ministarstvo finansija i trezora BiH,
- Ministarstvo finansija RS i
- Ministarstvo za izbjegla i raseljena lica RS.

Podaci su prikupljeni putem upitnika i/ili intervjua sa predstavnicima odabranih institucija, u obradi podataka korišteni su dostupni izvještaji institucija, revizorski izvještaji i odnosni pravni propisi koji regulišu oblasti koje su predmet monitoringa.

Kako bi se utvrdilo u kojoj mjeri institucije javne administracije primjenjuju standarde transparentnosti, odgovornosti i integriteta identifikovani su indikatori na osnovu kojih je moguće mjeriti zastupljenost i primjenu navedenih standarda. Indikatori transparentnosti mjere postojanje prakse pripreme i objavljivanja odgovarajućih dokumenata (izvještaja, planova i sl.), ključnih za rad institucije, te otvorenost institucije prema građanima u smislu proaktivne i reaktivne transparentnosti. Indikatori odgovornosti pokazuju u kojoj mjeri linije i mehanizmi odgovornosti unutar institucije funkcionišu. Isto tako ovi indikatori pokazuju u kojoj mjeri institucija je odgovorna prema drugim institucijama kojima prema zakonu je dužna podnositi izvještaje, kao i javnosti. Indikatori integriteta pokazuju u kojoj mjeri institucija prepoznaje eksterne i interne rizike od pojave nepravilnosti i u kojoj mjeri proaktivno djeluje na njihovom otklanjanju.

GENERALNI NALAZI

Rezultati monitoringa pokazuju nezadovoljavajuće stanje u oblasti transparentnosti jer više od dvije trećine institucija ne objavljuju osnovne informacije usko vezane za njihov rad, kao što su budžetski podaci ili informacije o sistematizaciji radnih mjesta, tako da je i daljem dominantan pristup informacijama na osnovu zahtjeva.

Postoje stanovite razlike između nivoa vlasti, posebno između državnih i entitetskih institucija, pa se nameće zaključak da su državne institucije više učinile na proaktivnoj transparentnosti, uspostavljanju planova integriteta i jačanju institucionalnih kapaciteta.

Rezultati koji su isti na svim nivoima vlasti, a koji su kranje zabrinjavajući:

- preporuke iz revizorskih izvještaja se iz godine u godine ponavljaju;
- troškovi na svim nivoima vlasti po osnovu ugovora o djelu iznimno su visoki i utvrđeno je da ne postoji konzistentno planiranje usluga po ovom osnovu;
- planovi javnih nabavki se ne objavljuju u svim institucijama, a preporuke iz revizorskih izvještaja se redovno odnose na nepravilnosti u postupcima javnih nabavki.
- Zabrinjavajući su i nalazi o nedostatku sistemskog, cjelovitog i dugoročnog kadrovskog planiranja;
- Zatim, utvrđen je veliki broj upražnjenih radnih mjesta koji dovode u pitanje postojeću kadrovsku politiku i oslanjanje na postojeće resurse;
- nastavljena je i praksa volontarističkog i neplaniranog zapošljavanja uprkos opredjeljenju iz Reformske agende o ograničavanju zapošljavanja u javnoj upravi;
- većina institucija nije usvojila Planove integriteta;

² Njihovi podaci biće uvršteni u konačni izvještaj koji će biti na dostupan na www.ti-bih.org.

- ne postoji praksa redovnog objavljivanja Godišnjih izvještaja o radu.

KLJUČNI NALAZI I PREPORUKE

U nastavku su osnovni nalazi, odnosno zaključci i preporuke iz oblasti koje prikazuju stanje transparentnosti, odgovornosti i integriteta u radu javne uprave:

DISCIPLINSKA ODGOVORNOST:

Nalaz: Na ukupnom uzorku od 11 institucija na državnom nivou utvrđeno je da je u referentnim godinama bilo 24 disciplinska postupka od čega najveći broj u Direkciji za koordinaciju policijskih tijela BiH 21.³ Izuzimajući navedenu instituciju u ostalih 10 institucija vođena su 3 postupka. Na uzorku od 11 institucija na nivou RS koje su učestvovala u monitoringu u referentnom periodu (2014. i 2015.g.) registrovano je 50 disciplinskih postupaka, a od toga najveći dio (47) odnosi se na Republičku upravu za geodetske i imovinsko-pravne poslove (RUGIPP). **Ukoliko isključimo ovu instituciju, ispostavlja se da institut disciplinske odgovornosti gotovo da nije poznat u praksi.** Na uzorku od 9 institucija na nivou F BiH koje su učestvovala u monitoringu u referentnom periodu (2014. i 2015. godina) u 6 institucija nije pokrenut niti jedan disciplinski postupak. Dakle, **u više od 60% institucija u protekle dvije godine nije pokrenut niti jedan disciplinski postupak.**

Zaključak: *Ukupno gledajući na svim nivoima primjetan je relativno mali broj sprovedenih disciplinskih postupaka sa uglavnom blagim izrečenim sankcijama. Sa druge strane, prisutne su znatne oscilacije između institucija kada je u pitanju broj disciplinskih postupaka vođenih protiv njihovih zaposlenika. Osim nekoliko izuzetaka, gdje je zabilježen iznimno velik broj postupaka, u većini institucija uopšte nije primjenjivan institut disciplinske odgovornosti.*

Preporuka: *Potrebno je harmonizovati pravila i procedure kojim se regulišu disciplinski postupci na svim nivoima. U tom smislu potrebno je osigurati da ADS preuzmu u potpunosti vođenje postupaka, kao nezavisne institucije koje imaju kapacitet za provedbu navedenih postupaka na dosljedan i nepristrasan način. Isto tako potrebno je osigurati odgovarajuće praćenje i analizu statistika o vođenim postupcima u cilju analize, te ih učiniti proaktivno transparentnim.*

POSTUPCI VOĐENI PROTIV INSTITUCIJA PO TUŽBAMA GRAĐANA I UPOSLENIKA:

Nalaz: Na državnom nivou u posmatranom periodu bilo je podnijeto ukupno 14 tužbi i to u najvećem broju po osnovu naplate štete ili dugovanja od čega najveći broj 6, u Ministarstvu civilnih poslova. U referentnom periodu na uzorku od 11 institucija RS, 387 trećih lica podnijelo je tužbu protiv monitorisanih subjekata, a svega 11 radnika odlučilo se na ovaj vid pravne zaštite. Udio radničkih tužbi je svega 2,76%. Više od pola tužbi (50,9%) podnijeto je protiv Ministarstva za prostorno uređenje, građevinstvo i ekologiju (197), a prema dostupnim podacima po instituciji je bilo 38,7 tužbi trećih lica u periodu od dvije godine. 15, 5% tužbi imalo je negativan ishod po institucije. Na posmatranom uzorku od 9 institucija F BiH u periodu 2014- 2015. godina 5 institucija nije imalo evidentiranih tužbi od strane trećih lica, dok preostale 4 institucije ukupno broje 35 tužbi, što je u prosjeku oko 8 tužbi po instituciji. Ostale institucije, ukupno njih 7, bilježe veliki broj radnih sporova u periodu 2014-2015. godina. U naznačenom periodu zabilježena su 1.553 radna spora.

³ Disciplinska odgovornost u ovom organu se utvrđuje u skladu sa Zakonom o policijskim službenicima te kao takva nije obuhvaćena statistikom koju vodi ADS BIH, za one postupke koji su vođeni prema propisima iz njegove nadležnosti

Zaključak: Ovdje su podaci nešto ujednačenije prirode, ukoliko se posmatraju po različitim nivoima vlasti, a na federalnom nivou je evidentno velik broj tužbi uposlenika. Veliki broj tužbi trećih lica ukazuje i na nezadovoljstvo građana, tj. korisnika usluga radom javne uprave.

Preporuka: Analizirati razloge izjavljivanja tužbi i osmisliti plan mjera i aktivnosti kojima bi se smanjio broj sporova za koji se traži sudska zaštita.

PRISTUP INFORMACIJAMA:

Nalaz: Na uzorku od 11 institucija u RS koje su dostavile podatke za period 2014-2015. godina zabilježeno je 1974 zahtjeva za pristup informacijama, od čega su 56,5% zahtjeva uputila pravna lica. Ukoliko se ovaj broj podijeli na 11 institucija ispostavlja se da je u prosjeku 98,7 zahtjeva za pristup informacija obrađeno na godišnjem nivou. Federalne institucije u prosjeku obrađuju godišnje 115,15 zahtjeva, a 75,5 % zahtjeva su uputila pravna lica, dok čak 88,7 % zahtjeva otpada na Poresku upravu FBiH. Slika je značajno drugačija na državnom nivou gdje je na uzorku od 10 institucija u periodu 2014-2015. godine zabilježeno svega 148 zahtjeva za pristup informacijama. Ili u prosjeku 7,4 zahtjeva po instituciji na godišnjem nivou.

Zaključak: Primjetno je da se u većini institucija koncept transparentnosti svodi na reaktivni model, odnosno informacija se ustupaju po pristiglim zahtjevima građana na pitanja koja se usko odnose na rad i nadležnosti institucija. U gotovo svim institucijama se ističe da se čine određeni napori na unaprijeđenju prakse proaktivne transparentnosti, ali dostupni podaci, tj. relativno velik broj zahtjeva za pristup informacijama, izuzev državnog nivoa, ne potvrđuju ove tvrdnje. Situacija je povoljnija na državnom nivou, o čemu svjedoči manji broj zahtjeva za pristup informacijama, ali i odsustvo preporuka iz Institucije Ombudsmana za ljudska prava koja pojedinačnim preporukama upozorava na slučajeve kršenja Zakona o slobodi pristupa informacijama.

Preporuka: U skladu sa mjerama iz Predloga mjera za Akcioni plan BiH u okviru inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast koje je sačinila grupa organizacija civilnog društva⁴ povećati broj dostupnih informacija putem upotrebe novih tehnologija, tj. uspostaviti praksu proaktivne transparentnosti kako bi se smanjio broj zahtjeva za pristup informacijama i pristup informacijama učinio efikasnijim. To bi ujedno značilo i izmjenu postojećih Zakona o slobodi pristupa informacijama ili donošenje novih zakona na svim nivoima vlasti.

BUDŽET I IZVJEŠTAVANJE O BUDŽETU:

Nalaz: Ovdje su rezultati slični na svim nivoima vlasti. Od ukupno 30 institucija sa svih nivoa vlasti (isključujući Brčko distrikt) samo 5 institucija imaju praksu proaktivnog objavljivanja informacija o budžetu, a niti jedna institucija ne objavljuje podatke o izvršenju budžeta.

Zaključak: Na osnovu prikupljenih i analiziranih informacija uočljivo je nezadovoljavajuće stanje transparentnosti budžeta kod većine posmatranih institucija. Kod najvećeg broja institucija prisutno je vrlo usko tumančenje zakona da sve ono što nije eksplicitno propisano kao javno, ne smatraju potrebnim da komuniciraju sa građanima. Iako zakoni o slobodi pristupa informacijama polaze od suprotne pretpostavke, da su sve informacije javne sa vrlo usko postavljenim izuzetcima.

Preporuka: Potrebno je osigurati proaktivnu transparentnost cjelokupnog budžetskog ciklusa, te eksplicitno propisati obavezu institucija da svoj budžetski ciklus komuniciraju sa javnosti u formi pristupačnog građanima

⁴ <http://ogp.ba/akcioni-plan/>

SISTEMATIZACIJA RADNIH MJESTA:

Nalaz: Utvrđeno je: ne postoji praksa objavljivanja sistematizacije radnih mjesta (najbolja situacija je na državnom nivou gdje isto svega 4 institucije imaju objavljenu sistematizaciju), utvrđen je relativno velik broj upražnjenih radnih mjesta, posebno na entitetskim nivoima, te relativno česte izmjene sistematizacije radnih mjesta. Npr. zabilježena su 364 upražnjena radna mjesta na uzorku od 11 institucija na nivou Republike Srpske, pa na 1 instituciju dolaze 33 upražnjena radna mjesta.

Zaključak: *Zabrinjavajuće velik broj nepopunjenih radnih mjesta, pa se nameće zaključak da su sistematizacije radnih mjesta kao dokumenti srednjoročnog kadrovskog planiranja neadekvatni, tj. da su sumnjivog kvaliteta i da se planiranje ne sprovodi na principima efikasnosti i efektivnosti u radu i upotrebe postojećih radnih snaga. Potrebe u novim radnim zadacima u postojećem sistemu kadrovskog planiranja rješavaju se planiranjem novih radnih mjesta koja potom nije moguće popuniti. Ne postoje prakse dugoročnog planiranja i strateških dokumenata i okvirnih politika sa kojima bi se potom mogli porediti sistematizacije radnih mjesta, kao ni prakse analiziranja postojećih praksi planiranja radi utvrđivanja nedostataka i cjelovitog pristupa kadrovskoj politici koja je zasnovana na opštim i usaglašenim pojedinačnim ciljevima.*

Preporuka: *Uspostaviti praksu analiziranja kadrovskog planiranja, ali i donošenja opštih dokumenata kojima su zacrtani ciljevi i smjernice na osnovu kojih se mogu vršiti kvalitetnije sistematizacije radnih mjesta. Pri izradi sistematizacija voditi računa o već postojećim radnim mjestima i potrebi da se više koriste postojeći resursi, tj. vršiti planiranje prema stvarnim mogućnostima i principima efikasnosti i efektivnosti u radu javne uprave. Prije definisanja kadrovskih politika i opštih politika kao instrumenata dugoročnog planiranja trebalo bi izvršiti analizu postojećih radnih mjesta, realnih potreba i novih zadataka koji će se pojaviti u narednom periodu kako bi se onda na osnovu toga mogle pripremiti adekvatne sistematizacije radnih mjesta.*

REVIZORSKI IZVJEŠTAJI:

Nalaz: Ne postoji praksa objavljivanja revizorskih izvještaja na stranicama institucija koje se obuhvaćene revizijom. Preporuke iz revizorskih izvještaja se uglavnom ponavljaju. Npr. na državnom nivou kada je u pitanju realizacija preporuka iz prethodnih izvještaja, nerealizovane preporuke se uglavnom odnose na postupke javnih nabavki, dodjele grant sredstava trećim licima i ugovore o djelu.

Zaključak: *Uspostavljena je neželjena praksa da institucije ne prezentiraju revizorske izvještaje koje se odnose na njih, a uprkos postojanju planova postupanja utvrđeno je da se nerijetko ne postupa po revizorskim preporukama, te da se stoga preporuke ponavljaju. Jedna od preporuka koja se često ponavlja odnosi se na nepostojanje interne revizije.*

Preporuka: *Objavljivati revizorske izvještaje na službenim web stranicama institucija, te uspostaviti praksu prezentiranja planova postupanja po revizorskim preporukama široj javnosti i izvješćavanje ispunjenosti. Uvesti posebne postupke, koje bi podrazumijevali i utvrđivanje odgovornosti, u situacijama kada institucije ne realizuju preporuke.*

UGOVORI O DJELU:

Nalaz: Na državnom nivou na posmatranom uzorku od 11 institucija za referentni period je potrošeno 1,011,626 KM za različite vrste ugovora o djelu. Od toga ubjedljivo najveći iznos (750, 638 KM) odlazi na Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice. Na nivou RS, 11 institucija su u periodu 2014-2015. godina potrošili oko 464.570,83 KM. **Ugovori o djelu se niti u jednoj instituciji ne odnose na potrebe iz sistematizacije radnih mjesta, a u samo 3 institucije od 11 postoji Plan usluga koje će biti obezbjeđeni ugovorima o djelu.** Na nivou F BiH od analiziranih 9 institucija samo u

jednoj nije sklopljen niti jedan ugovor o djelu u protele dvije godine. U preostalih 8 institucija u toku 2014. i 2015. godine ukupno je sklopljeno 130 ugovora o djelu što je u prosjeku 16 ugovora po instituciji. Ukupan iznos sredstava utrošenih za finansiranje ugovora o djelu u analiziranim institucijama na federalnom nivou je procijenjen na 546.087,07KM.

Zaključak: *Većina institucija obuhvaćenih analizom nije ispoštovala opredjeljenja vlasti da se smanji neproductivna javna potrošnja i realizovane aktivnosti u ovoj oblasti nisu značajnije uticale na smanjenje ukupnih izdataka za ugovore o djelu.*

Preporuka: *Uputno bi bilo ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji nisu definirani pravilnicima o unutaršnjoj organizaciji, iste zaključivati na određeno vrijeme, jednokratno, a u skladu sa zakonskim propisima i za tačno definisane poslove koje treba izvršiti, te smanjiti izdatke po ovom osnovu.*

JAVNE NABAVKE:

Nalaz: Na državnom nivou kod svih 11 institucija postoje javno dostupni (putem web stranice) planovi javnih nabavki. Na nivou RS, od 11 institucija samo 3 imaju javno dostupan plan javnih nabavki. U F BiH plan javnih nabavki je javno dostupan kod 7 od 9 institucija koliko ih je učestvovalo u istraživanju.

Zaključak: *Shodno provedenoj analizi da se zaključiti da se procedure koje su za odgovarajuće postupke nabavki propisane Zakonom o javnim nabavkama ne sprovode dosljedno, te da u postupcima javnih nabavki nije osiguran najefikasniji način korištenja javnih sredstava i poštovanja odredbi zaključenih ugovora. Obzirom da su i nalazi službi za reviziju javnog sektora na svim nivoima u višegodišnjem nepostojanju i lošem planiranju nabavki, diskreciji ugovornih organa i posljedičnoj smanjenoj konkurenciji što je i jedan od ključnih izvora problema u oblasti javnih nabavki.*

Preporuka: *Proces planiranja javnih nabavki bi trebalo uskladiti sa procesom budžetskog planiranja, obezbjeđivanjem javnih konsultacija u procesu planiranja nabavki, naročito kod projekata od šireg društvenog značaja i osiguranjem sinhronizovanog objavljivanja dokumenata o godišnjim planovima nabavki i budžetskih dokumenata. Zatim, uvesti obavezu za ugovorne organe da objavljuju plan nabavki koji sadrži sve postupke nabavki osim direktnog sporazuma (čiju bi vrijednost trebalo zakonski vezati za visinu godišnjeg budžeta ugovornih organa) i na Portalu javnih nabavki, kako bi oni na jednostavan i brz način bili dostupni svim potencijalnim ponuđačima i drugim zainteresovanim stranam. Legislativom o javnim nabavkama predvidjeti uvođenje obaveze ugovornim organima na sačinjavanje i objavljivanje i godišnjih izvještaja o izvršenju planova nabavki.*

PLAN INTEGRITETA:

Nalaz: Prikupljeni podaci ukazuju da na državnom nivou 9% imaju usvojen Plan integriteta, na federalnom nivou njih 44%, dok na nivou RS 100% institucija nema usvojen Plan integriteta.

Zaključak: *Na osnovu prikupljenih i obrađenih informacija uočljivo je da institucije na entitetskom nivou posebno u RS, znatno zaostaju u provođenju izrade planova integriteta kao efikasnog sistema zaštite od mogućih rizika.*

Preporuka: *Sve institucije trebaju donijeti Planove integriteta u skladu sa obavezama iz Strategije za borbu protiv korupcije 2015-2019. Za sve institucije koje su izradile planove integriteta potrebno je ustaliti praksu monitoringa (praćenja) implementacije planova integriteta.*

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU:

Nalaz: Na državnom nivou u 4 od 11 institucija koje su obuhvaćene uzorkom ne postoji praksa objavljivanja godišnjih izvješta o radu. U F BiH 5 institucija od 9 ne objavljuju Godišnje izvještaje o radu na svojim stranicama, a u Republici Srpskoj su samo 4 od 11 institucija objavile Godišnje izvještaje o radu na svojim stranicama.

Zaključak: *I dalje u značajnom broju institucija na svim nivoima ne postoji uvriježena praksa komuniciranja godišnjih izvještaja prema javnosti. Institucije kao izgovor za takvu praksu navode da ne postoji eksplicitno propisana zakonska obaveza objavljivanja takvih vrsta dokumenata, što je samo dijelom tačno.*

Preporuka: *Eksplicitno propisati odgovarajućim zakonskim ili podzakonskim propisima obavezu institucija da proaktivno objavljuju godišnje izvještaje o radu kako bi ovi izvještaji postali dostupni javnosti i bili svrhovito prezentirani najširoj javnosti.*

ZAPOŠLJAVANJE (JAVNI KONKURSI):

Nalaz: U periodu 2014-15 godina u 11 monitorisanih institucija RS raspisana su 32 konkursa, a zaposlene 64 osobe. Prema ovim podacima, to znači da se u prosjeku skoro 3 osobe na godišnjem nivou zaposle u organima javne uprave. Prema podacima Agencije za državnu upravu RS, u 2014. godini raspisano je 59 konkursa, a izabrana su 203 kandidata. U F BiH u samo dvije institucije od 9 nije bilo zapošljavanja u periodu 2014. - 2015. godina. Samo u Poreznoj upravi FBiH je u referentnom periodu zaposleno 75 osoba, dok su u svim ostalim institucijama zaposlene po dvije osobe u prosjeku u periodu od dvije godine.

Zaključak: *Na nivou FBiH trenutno je na snazi Zaključak Vlade FBiH o obustavi konkursnih procedura za prijem državnih službenika, namještenika i ostalih zaposlenika do 31.03.2016. godine. Vlada RS je u još u 2010. godini donijela zaključak kojim se obustavljanju zapošljavanja u javnoj upravi, osim ako Vlada RS u posebnom postupku ne da saglasnost na zapošljavanje. Vlade na svim nivoima vlasti su se obavezale da u skladu sa Reformskom agendom ograniče zapošljavanje u javnoj upravi dok ne budu doneseni revidirani kadrovski planovi. Prema nalazima iz monitoringa to sve nije uticalo za sada na dinamiku zapošljavanja u javnoj upravi, a ako se to još poveže sa zaključkom o nedostatku sistemskog kadrovskog planiranja onda ovaj nalaz izaziva još veću zabrinutost jer to znači da trenutna politika zapošljavanja nije zasnovana na sistemskom planiranju.*

Preporuka: *Jasno definisati sistem praćenja i analize zapošljavanja u određenom vremenskom periodu kako bi moglo utvrditi da li je ostvarena dinamika zapošljavanja u skladu sa postavljenim ciljevima. Prije svega, u skladu sa politikom zacrtanom u Reformskoj agendi uvesti jasno definisana dugoročna ograničenja na zapošljavanje u javnoj upravi, a zapošljavanje povezati sa planskim kadrovskim planiranjem.*